

Naročnina

znana letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti

Skopisli se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 18. marca 1934.

ŠTEV. 12

Razorožitev.

Toliko se o njej govori, toliko se razpravlja. Vsako leto se vršijo posvetovanja in politiki si belijo glave, na kakšen način bi dosegli, da se narodi ne bi pripravljali na boj in odložili preteče orožje, ki ustvarja le težko ozračje med sosedi. Saj s tem se le poslabša svetovni gospodarski položaj, kateremu ne more biti zdravnik le en narod, temveč zahteva delo in napore celokupnosti. To se pa lahko ustvari le v medsebojnem zaupanju! A kako je mogoče, da se to osnuje, če se čuje med prijateljskimi besedami ženketanje orožja. Nekoč je beseda „razorožitev“ bila mamljiva, saj so si od nje obetali narodi zlato dobo. Danes je že izgubila na svoji privlačnosti. Vzrok: predolgo mešetarenje in jalovi uspehi. Še več. Danes ne smemo več govoriti o razoroževanju, temveč le o ureditvi oboroževanja. Nade, ki jih smemo staviti v to, so pač majhne.

V tem vprašanju je predvsem zagrešila Nemčija, ki je prekršila mirovne pogodbe, v katerih se je zavezala, da ne bo segla po orožju. Danes ima Nemčija narodno vojsko, ki je najboljše nadomestilo za redne vojske drugih držav ter lahko nastopi če je treba s celim milijonom dobro izurjenih vojakov. (Pred vojno je imela le 900.000 mož redne vojske.) Zaslugo, da se je Nemčija tako oborožila, pripada predvsem Angliji, ki ji je dajala potuho. Edini nedostatek je, da jim danes primanjkuje potrebno orožje, pa so že vse tako uredili, da bodo na dano povelje začele tovarne izdelovati kar v masah potrebna bojna sredstva. Tako je Nemčija dosegla dejansko enakost v oboroževanju in nihče jo ne more več prisiliti, da bi se razorožila. Seveda so se morale po njej ravnati tudi druge države, za to je razorožitev padla v vodo, a mesto nje je stopilo vprašanje o medsebojnem ravnovesju oboroženih sil. Kakšno jamstvo za svetovni mir pa nam daje tako stanje, je pač samo ob sebi razumljivo. Da se reši ta kočljivi

položaj je angleška vlada poslala pred tedni svojega pooblaščenca, lord Edena v Rim, Paris in Berlin, da ustvari tla za nova pogajanja. K tej konferenci se naj bi pritegnile še Amerika, Rusija,

Japonska in Mala antanta. Upravičljivi so dvomi, da bi tudi ta konferenca, če se bi sestala, ne prinesla jasnosti k razorožitvenemu vprašanju, ki visi kot grozeč meč nad glavo Evrope.

POLITIKA

Iz proračunske razprave. V četrtek dopoldne je Narodna skupščina končala razpravo v proračunu gradbenega ministrstva in proračun odobrila. Nato je govoril poslanec Pustoslavšek o prezidentu češkoslovaške republike dr. Masaryku, ki je baš te dni obhajal svoj 84. rojstni dan. Narodna skupščina se je z burnimi ovacijami pridružila predlogu govornika, da se slavljencu pošljejo brzojavne čestitke. Največje zanimanje pa je vladalo za proračun prometnega ministra v čigar debati je prometni minister obljubil, da bo dal odgovor poslancu Staniću, ki mu je očital, da je oškodoval državo za več sto milijonov. Zbornica je bila nabito polna in seji so prisostvovali skoro vsi senatorji. Prometni minister je podal najprej poročilo o poslovanju prometnega ministrstva, nato pa je v dveurnem govoru zavračal obtožbe in očitke posl. Stanića. Narodni poslanci so bili sprva zelo rezervirani in so napeto poslušali govor g. ministra, h koncu pa so k njegovim izvajanjem začeli pritrjevati, kar se je ob koncu govora stopnjevalo v aplavz. Splošno prepričanje je, da je prometni minister v celem obsegu zavrnil obtožbe in očitke poslancu Stanića. Kljub temu pa je poslanec Stanić vztrajal pri svojih obtožbah ter ponovno napadal prom. ministra že v naslednji seji. O zadevi je spregovoril sam predsednik vlade, kar je napravilo na vso skupščino globok vtis. V nadaljnjih razpravah so bili sprejeti proračuni ministrstva finance, kmetijstva in za šume in rudnike. Ker se je v petek prijavilo še nad 200 govornikov k podrobni proračunski razpravi bodo seje trajale dan in noč do zaključka razprave.

Vsled krize čevljarске obrti v naši banovini, je posestil slovenski poslanec g. Lončar ministra za trgovino in industrijo g. Demetrovića ter mu predložil obupen položaj naših čevljarjev. V kratkem bo sprejel g. minister tudi deputacijo čevljarjev, da se skupno z njimi posvetuje kako bi se dalo pomagati.

Dollfus utrjuje... Ministrski svet je sklenil izdati naredbo, da se tudi privatni nameščenci odpustijo iz službe, če so bili politično kaznovani. Bržkone bodo delodajalci dobili od

vlade nalog, ki se mu bodo morali pokoriti.

Rusija in Mala antanta. Med Prago in Moskvo se vrše pogajanja, ki bodo kmalu zaključena. Priznanje Rusije s strani Male antante bo izvršeno v najkrajšem času. Obnova diplomatskih odnosov med državami Male antante se bo izvršila takoj po sestanku ruskega in romunskega zunanjega ministra, v začetku aprila.

Tuji delavci v Franciji. Na seji finančnega odbora francoske poslanske zbornice je poročal minister za delo Marguet o zakonu o inozemskih delavcih. Izjavil je, da namerava izdati splošen načrt o zaposlovanju inozemskih delavcev, ki bo upošteval predvsem domače brezposelne delavce.

Pogajanja z Bolgarijo se bodo baje v kratkem pričela. Imenovana bo posebna mešana komisija, ki bo razpravljala v vseh perečih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Zaboljšanje trgovine z Italijo se je ustanovili poseben gospodarski odbor, ki naj bi pospeševal gospodarske odnose med našo državo in Italijo.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo so se pričela te dni. V Beograd je prispela nemška delegacija k pogajanjem.

Španiji preti državljanska vojna. Politični položaj v Španiji je izredno napet in se še za ta teden pričakuje izbruh nove državljanske vojne. Skoro po vsej državi stankajo delavci. Policijski organi so izvršili nešteto hišnih preiskav pri socialistih. Zaplenili so več tisoč revolverjev in večje količine streliva. Nekaj sto ljudi je bilo aretiranih. Mesta izgledajo kakor vojaška taborišča, ker se je bati, da vsak čas izbruhne revolucija.

Naš zunanji minister je v ponedeljek podal svoje poročilo o zunanji politiki, za katero je vladalo v vseh političnih in gospodarskih krogih največje zanimanje. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z viharnim odobravanjem.

Francoski kontingent za Jugoslavijo. Francoska vlada je dosedaj podelila le 25% uvoznih dovoljenj za uvoz živinskih in drugih proizvodov. Specielne kontingente je dobila naša država le za uvoz 330 kvintalov svinj, 500 kvintalov svežega ovčjega mesa in 900 kvintalov jajc. Vse ostalo blago se lahko uvaža v Francijo v zelo skrceni meri.

Izvoz Avstrijskega vina v Ameriko. Avstrija se je dalje časa pogajala z Ameriko glede uvoza vin, kar je dovedlo do zaželjenega uspeha. Sedaj je dobila dovoljenje da lahko uvaža v Zedinjene države v roku dveh mesecih 227.000 litrov vina, brez vsake kompenzacije.

Carinska cesta Cankova-Radkersburg

Vsled ponovne pismene in osebne intervencije narodnega poslancu gospoda Benko Josipa, je ministristvo dalo zagotovilo, da se carinska cesta Cankova—Radkersburg v najkrajšem času odpre za splošni promet. Uspeh — te intervencije je velevažnega pomena zlasti za prebivalce severo zapadnega dela našega Prekmurja.

Letni obračun uspešnega dela sres. odbora Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v M. Soboti.

Kakor smo že poročali se je vršil dne 2. marca 1933 občni zbor sreskega odbora društva Rdečega križa v Murški Soboti. Iz poročil funkcionarjev posnemamo, da je vršil sreski odbor R. križa v M. Soboti veliko in plodonosno delo. Da je bilo preteklo leto izredno uspešno, dokazuje že samo dejstvo, da je število članov zrastle na 153 članov. V letu 1932 je imel Rdeči križ samo 30 članov.

Sreski odbor društva Rdečega križa se kot humanitarno društvo s svojo idejno in materialno pomočjo udeleževal povsod, kjer se je pojavila ljudska beda in kjer človekoljubna solidarnost zahteva, da se nesrečnikom dejansko pomaga.

Jesenki nalivi so povzročili v nekaterih pokrajinah naše banovine velike poplave, ki so spravile prebivalstvo prizadetih krajev v obupen položaj. Ljudje so utrpeli ne samo nepopravno škodo na nepremičninah in na poljih, temveč je ta uima uničila vse poljske pridelke, živila in obleko, tako, da so si komaj rešili golo življenje. Odbor Rdečega križa v Murški Soboti je takoj začel s pobiranjem darov za trpeče in nesrečne brate. Nabral je in poslal v poplavljeni kraje dva in pol vagona živil in 2470 Din. Da je ta akcija tako lepo uspela gre tudi hvala in priznanje učiteljstvu

**Ponovno ogromno
znižanje cen čevljev**

PeKo

**Prepričajte se! Nakupite za
Veliko noč v podr. M. Sobota.**

v srezu M. Sobota, dalje Združbi trgovcev v M. Soboti, predvsem gosp. Čehu in županstvu občine M. Sobota.

Istotako je odbor R. križa kakor vsako leto, tudi letos priredil božičnico, na katerih je bilo obdarovanih 47 siromakov iz Murske Sobote ter je bilo v ta namen potrošenih 3184 Din.

Programatična točka Rdečega križa je zlasti tudi skrbstvo za narodno zdravje. Tej nalogi se je odbor R. križa oddolžil na ta način, da je odposlal na morje troje bolehnih in siromašnih otrok, da so si okrepili svoja telesa in pridobili novih življenjskih sil.

Za revne brezposelne rudarje v revirjih celjske sokolske župe je nakazal podporo v znesku 200 Din.

Sokolu v Murški Soboti je podelil poporo 200 Din za Miklavžev večer. Nekaj siromakov je prejelo manjše podpore tudi med letom.

Dne 11. jun. 1933 je priredil dan Rdečega križa, z nabiranjem prostovoljnih darov. Nabral se je znesek 3237-50 Din.

Sreski odbor Rdečega križa je imel v letu 1933 ca 15.000 Din prometa. Premoženjsko stanje znaša dne 31. 12. 1933 ca 10.000 Din.

Občni zbor je sklenil, da priredi *samaritanski tečaj* v Murški Soboti in da zgradi za M. Soboto tako nujno potrebno *letno kopališče*.

Kakor je torej razvidno, vrši odbor Rdečega križa važno in plemenito nalogo, zato bi moral biti vsak Jugoslovan član Rdečega križa, ker samo na ta način se bo mogel do čim najpopolnejši idealnosti približati svojemu cilju, ki je izražen v njegovem geslu „V miru in vojni neguj milosrčnost in deluj za zdravje“!

Javna borza dela - ekspozitura v Murški Soboti.

Pregled stanja na delovnem trgu: Iščejo delo: moški: 12 polj. delavcev, 1 vrtnar, 1 cement. delavec, 1 opekar, kurjač, 1 steklar, 4 kovači, 1 brusar, 6 ključavničarjev, 4 mizarji, 1 žagar, 1 usnjar, 6 krojačev, 4 čevljarji, 7 mlinarjev, 3 peki, 1 mesar, 1 natakar, 12 zidarjev, 3 slikarji, 1 tesar, 1 grafičar, 3 slugi, 3 pomož. del., 3 trgov. pom., 37 navadnih delavcev, 1 kurjač, 3 šoferji, 2 uradnika. Ženske: 2 kuharici, 9 služkinj.

Ponujeno delo: moškim: 2 birošema z družino v Banatu. Plača v naturi in gotovini. Ženskam: 2 kuharica v hotel in privatno mesto. Plača po dogovoru. 5 služkinjam-sobaricam v hotelu in privatnem mestu.

Vpraša se pri Borzi dela v Mur. Soboti.

ni govor, iz katerega je bilo razvidno, da je bilo vpisanih v tečaj 41 oseb. Med letom je odpadlo radi oddaljenosti 5. Redno je posečalo predavanja 36 oseb. Vsi udeleženci so dobili od g. šol. upravitelja v dar po eno triletno sadiko. Vodja tečaja se je obenem zahvalil kr. šol. odboru, ki je bil tako dobrohoten in dal vodstvu brezplačno kurivo. V okviru tečaja so bila tudi 3 strokovna predavanja, ki sta jih imel gg. Dr. Lukman, ban. zdravnik iz Gor. Lendave in Dr. Šerbec, živinozdrav. v M. Soboti. Vsem tečajnikom želimo, da pridobljeno znanje z vso pridnostjo praktično uveljavljajo doma ter sčasoma izboljšajo naše nadebudno goriško kmetijstvo.

— **Predavanje.** V okvirju krajevne organizacije J. N. S. v Kruplivniku je bilo dne 26. II. in 5. III. poučno predavanje. Predaval je g. Dr. Šerbec, živinozdravnik o svinjereji, govedoreji, o higijeni v hlevih in o boleznih domače živine. Udeležba je bila vedno polnoštevilna.

— **Igra.** Podmladek Jadr. straže priredi v nedeljo 25. III. v šoli ob 15 uri igro s petjem „Sirota Jerica.“ Igra bo lepa in zanimiva, kajti naši malčki se zelo resno pripravljajo za ta nastop. Z polnoštevilno udeležbo poplačajmo njihov trud.

Fokovci:

— **Uspeh igre.** V razmeroma kratkem času, a po vztrajnih pripravah so 4. marca nastopili člani gas. čete Fokovci z igro „Trije tički“ pred mnogoštevilnim občinstvom, ki je prihitelo iz vseh bližnjih krajev, da vidi uspeh večtedenskega truda. Igralci so kljub začetniškemu razpoloženju pokazali mnogo več kakor se je od njih pričakovalo. V začetku igre je bil tudi rajalni nastop 4 deklic s spremljevanjem harmonija, kar je ugodno vplivalo na razpoloženje prisotnih in je bil primeren uvod za nadaljnje izvajanje. Občinstvo je izražalo željo, naj se igra v kratkem ponovi.

— **Organizacija JNS.** Dne 1. marca je imela občinska organizacija J. N. S. v Prosenjakovcih svoj redni občni zbor, na katerem so bile zastopane po svojih delegatih kraj organizacije Fokovci, Ivanovci, Selo, Čikečka vas, Središče in Prosenjakovci, ki so imele razen predsednikov in tajnikov še 25 delegatov, ker šteje ta organizacija 450 članov. V novi odbor so izvoljeni: Lippaj Vincenc za predsednika, Škrilec Jožef in Zakoč Jožef za podpredsednika, Hari Deneš za tajnika in Vaš Karel za blagajnika. Delegatov za sresko skupščino je 9.

— **Rakičan.** Sokolska četa, dramatični odsek, je priredil zadnjo nedeljo igro „Kmet — Herod“ in „Dva gluha“. Da je igra lepo uspela nam je dokaz občinstvo, ki je sledilo posameznim dejanjem s smehom in ploskanjem. Rakičan, tokrat si se pa res izkazal, da si nas obiskal tako polnoštevilno. Kmalu vam bomo spet priredili igro, ki bo še lepša. Igro bo režiral naš neutrudljivi brat Vogrin, predsednik dram. oseka. Kakor se čuje bodo takrat tudi naši mali

Samaritanski tečaj

priredi sreski odbor društva Rdečega križa v Murški Soboti, katerega bo vodil prim. g. dr. Brezovnik. — Prijave sprejema sreski tajnik društva Rdečega križa g. Čížek.

nastopili s posebno igrico. Naš brat režiser pa pripravlja posebno lepo igro za poletni čas na prostem. Tudi letovadna akademija se pripravlja. Zdravo!

— **Nesreča.** Škraban Mihael posestnik v Strukovcih je izgubil pri parni žagi g. Vlaja v Predanovcih, med žaganjem desk, na desni roki tri srednje prste.

— **Slovo.** Ker se ob mojem odhodu iz M. Sobote, nisem imel priložnosti, da se poslovim od vseh osebno, kličem tem potom vsem prijateljem in znancem prisrčni zbogom!

Joško Toplak.

— **Smrti rešeno dete.** dne 10. marca opoldne je triletni deček Nemeč Jožef posestnika v Kupšincih nepaženo odšel na cesto pred hišo, mimo katere teče jarek, v katerem je sedaj polno vode. Otrok se je najbrž igral z vodo in tako padel vanjo. Gotove smrti ga je rešil Maček Štefan, čevljar pri Bač'a, ki se je ravno v tem hipu vozil mimo s kolesom in potegnul iz vode že potaplajočega se otroka.

— **Požari.** Dne 13. marca zvečer je iz do sedaj neznanih vzrokov izbruhnil v Lenti na Madžarskem požar in uničil, vsled močnega vetra 60 hiš. Drugih podatkov ni bilo mogoče doznati. — Iz dosedaj neznanega vroka je dne 13. marca 1934 okoli 8 ure zvečer pri posestniku Lucu Aleksandru v Gornjih Petrovcih nastal ogenj in vsled močnega vetra, ki je tedaj razsajal, v najkrajšem času uničil leseni škedenj napolnjen s slamo in senom. Požar se je hipoma razširil tudi na bližnjo prazno staro in s slamo krito hišo istega lastnika, na kateri je uničil le streho. Na kraj požara so prispeli gasilci iz bližnjih vasi: Petrovci, Adrijanci, Lucova, Ženavljice in Stanjevci ter se je le tem zahvaliti, da se požar ni razširil na vso vas. Človeških žrtev ni bilo. Oškodovani je primerno zavarovan. Škoda, ki je pri tem nastala, se ceni na 20.000 Din.

SOKOL

Vsem br. edinicam Prekmurškega okrožja.

Javni letni nastop Sokolskega društva Murska Sobota je določen za nedeljo, dne 10. VI. 1934.

Br. edinice opozarjamo na uprizaritev Cankarjeve igre „Hlapci“, ki bo v Murški Soboti v soboto, dne 24. III. 1934. in v nedeljo, dne 25. III. 1934 ob 15. uri.

V nedeljo so določene skrajno nizke cene. Zdravo! Prekm. okrožje.

NAŠA KRAJINA

Murska Sobota:

— **Iz naše gimnazije.** Pred dnevi sta dospela na našo gimnazijo dva nova profesorja in sicer g. J. Potokar in g. S. Žagar. — Na študijski dopust je odšel v Francijo profesor g. Marij. Hvala. Kakor smo zvedeli bo v kratkem prispela še ena učna moč za poučevanje zemljepisja in zgodovine.

— **„Hlapci“** je naslov Cankarjeve drame, ki jo bodo vprizorili člani dram. odseka tuk. Sokola. Pred pričetkom igre bo imel uvodno predavanje ravnatelj tuk. real. gimnazije g. Dr. P. Strmšek. Po pripravah sodeč bo uprizaritev kulturni dogodek za naš kraj in prepričani smo, da bo predstava tudi temu primerno obiskana. Te dni se bo vršila že predprodaja vstopnic. Sezite po njih. Že spoštovanje do Cankarjeve besede zahteva, da bo obisk predstave res časten.

— **Cene svinjam.** Tukajšnja tovarna g. Benka je v zadnjem času pošiljala vsak teden večjo množino razpolovljenih in na angleški način pripravljenih svinj v Anglijo. V zadnjem času pa so cene svinjam na Angleškem znatno padle in tudi angleški funt je močno nazadoval. To vse je dalo povod, da bo tovarna morala ustaviti liferacije, vsled česar bodo tudi cene svinjam znatno padle. Vsak drug izvoz pa je za enkrat nemogoč.

— **K zadnji nesreči.** Kakor smo že zadnjič poročali se je frgovski pomočnik Klonfar, ki se je vračal zvečer iz Murske Sobote domov v Rankovce, med potoma težko ponesrečil. Ker sam ni mogel dati o nesreči točnejšega poročila, je bilo splošno mnenje, da so imenovanega napadli neznanci. Uvedena preiskava pa je dooznala, da je v temi trčil z

nekim neznanim kolesarjem, ki je po nesreči brez sledu izgubil. Vzrok nesreče je, ker sta se oba vozila na kolesih brez predpisane luči. K temu bi še pripomnili, da se je v zadnjem času sploh razpasla navada, da dirjajo ob večernih urah kolesarji po ulicah in cestah brez svetilk. Dolžnost policijskih organov bi bila, da to preprečijo, kot to zahteva cestno policijski red. Kljub temu, da se je nesreča zgodila izven mesta, naj bo ta v resno svarilo merodajnim faktorjem da posvečajo večjo pozornost nočnemu divjanju kolesarjev, ki resno ogrožajo varnost pešcev. Upamo, da naš apel ne bo ostal glas vpijočega v puščavi!

— **Sport.** Prejšnjo nedeljo sta odigrala drugo prijateljsko nogometno tekmo tukajšnja sportna kluba Mura in Panonija. Kakor je bilo pričakovati je homogeno in vibrano moštvo Mure, porazilo nasprotnike v razmerju 1:6. Tekmo, ki jo je sodil g. Kopič iz Maribora, je bila zanimiva.

Gornja Lendava:

— **Gornjelendavska posojilnica** ima v nedeljo 18. marca svoj III. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Občni zbor se vrši v uradni sobi ob 13. uri. Rač. zaključek za leto 1933 in vsi izpiski iz glavnih knjig so vsem članom v uradnih urah na vpogled. — Načelstvo.

— **Kmetijsko nadaljevalna šola** v Kruplivniku je v nedeljo 4. marca zaključila svoj tečaj. Razen udeležencev je prisostvovalo zaključitvi tudi mnogo drugih interesentov. Vodja tečaja g. Franjo Koglot je imel zaključ-

zarina za prevoz praznih zasebnih voz v čl. 26 a od 30 na 40 par.

4. V tarifi za izvoz kuruze, pšenice, ječmena, rži, soržice, ovsa in mlinskih proizvodov poz. 917 k. r. od 1. decembra 1933 se povlišajo vse voznine za 10%, nove postavke pa se zaokrožijo za 10 par navzgor.

Ta določila veljajo za tovarni promet. Za osebni promet pa stopijo v veljavo nove tabele cen za osebni promet, ki vsebujejo povečene vozarinske takse po postavki 101 taksnega zakona. Nadalje stopijo v veljavo dne 19. marca tarife tabele za delavske karte, s 1. aprilom pa nove tarife za abonentske karte.

Omejitev sekanja domačega oreha.

Kr. banska uprava dravske banovine je izdala razglas, da se naj omeji sekanje domačega oreha, ker je orehov les eden izmed najplemenitejših in najdragocenejših vrst, pa tudi sad je velike vrednosti in lahko tekmuje z raznimi uvoženimi sadnimi jedrci. Kljub temu se posebno v sedanjem času plačuje orehov les po prav nizkih cenah ter se na ta način oškodujejo nepoučeni kmetovalci pa tudi naše narodno gospodarstvo.

Da bi se omejilo negospodarsko sekanje oreha, je banska uprava izdala posebno uredbo (glej. Služb. list št. 111/11.) Po tej naredbi je v času od 1. aprila do 15. oktobra sploh prepovedano sekanje orehovega lesa, drugače pa se smejo sekati z dovoljenjem občinske uprave samo očitno poškodovana gnila, močno ozebla orehova drevesa, in ona, katerih plodnost je ponehala, zdrava pa le, če ima deblo v višino prs več nego 160 cm v obsegu ali nad 50 cm v premeru.

Izvoz orehovega lesa v druge banovine ali v inozemstvo je dovoljen samo za po kmetijskem in šumarskem referentu žigosana debela in kadar je zagotovljena zadostna količina za domačo potrebo in ako carinski predpisi ne določajo kaj drugega.

Vsak posestnik mora mesto posekanega oreha posaditi vsaj dva mlada oreha, ker se mu drugače sečnja ne dovoli.

GOSPODARSTVO

Pomlajevanje sadnega drevja.

Pomlajevanje sadnega drevja je zelo važno delo. Pomlajajo se drevesa ali samo za se ali pa v zvezi z predprecepljevanjem.

Drevje pomlajamo iz raznih vzrokov na pr. če drevo zelo napada kakšna bolezen in je ta bolezen že stara in jo ni mogoče zatirati, ali da je drevo bilo poškodovano po viharju ali snegu. Tudi se pomlajajo drevesa, ki zgodaj rodijo in zato v najlepši rasti in dobi opešajo in postanejo nerodovitna.

Imamo več takšni sort na pr. Ananas reneta, Londonski pepinek, Zlata reneta itd. Te sorte zgodaj začno roditi in tudi hitro opešajo (ponehajo roditi) za to se jih priporoča pomladiti.

Drevje, ki je preveč poraščeno z mahom in lišajem, ali veje, ki preveč vise k tlom se tudi priporoča, da se jih pomladi. Tudi drevesa z mankojočim vrhom ali z premočnim vrhom ali prešibkim deblom se naj pomladijo. Ako pa mislimo katero drevo precepiti, moramo tudi izvršiti pomlajevanje.

Pomlajevanje starih dreves je nevarna stvar, ker se lahko posušijo. Pri pomlajevanju se odžagajo veje za tretjino, do ene polovice dolžine, kar je odvisno od sadnega plemena in rasti drevesa.

Jablane, češplje in slive se pomlajujejo v kotu 100°, češnje in hruške v kotu 70°. Jablane se lahko pomlajujejo do 40. leta, hruške pa do 60. leta starosti. Teoretično pomlajevanje je potrebno pri češpljah in slivah vsakih 10 let enkrat. Breskve in marelice se naj ne pomlajujejo, češnje pa ne pred 20. letom.

Za pomlajevanje so tudi zelo važni: ribez, kosmulje in lešniki. Najprimernejši čas za pomlajevanje sad. drevja je februar in marec. Pomlajevanju drevesu je pa potreba tudi pošteno pognojiti. Pomlajeno drevo vobče začne z novo močjo in z večjo krepkostjo rasti.

Pomlajeno drevo se v prvem letu pusti v miru, drugem letu pa začnemo z obrezovanjem. Na vsaki veji si moramo izbrati eno mladiko, ki bo služila kot voditeljica, katera se ne sme prikrajševati.

Vse ostale mladike se pa prikrajšajo za 1/3 do 1/2 dolžine, da na ta način dobimo rodni les. Pregoste in nepotrebne veje gladko odrežemo.

Pri pomlajenem drevesu je potreba pridno zatirati krvave in listne uši, ker se na takšnem drevesu rade naselijo.

Sadj. pom. L. KELEMEN.

Sadna drevesca za občine, ki so trpele leta 1933 na poledici. Kr. banska uprava v Ljubljani je določila podporo za nabavo 1800 sadnih drevesc za te občine. Drevesca bodo s pomočjo te podpore in podpore sres. kmetijskega odbora po 3 Din za kom. Drevesca se morajo prevzeti do 23. t. m. na kmetijski šoli v Rakičanu. Drevesca dobijo sledeče krajevne občine: Križevci 200, Lončarovci 100, Panovci 100, Kančovci 100, Šalovci 100, Hodoš 100, G. Petrovci 100, Čepinci 100, Adrijanci 80, Lucova 80, Vidonci 100, Ratkovci 100, Ivanovci 100, Selo 100, Kuštanovci 100, Fkšinci 80 in Andrejci 80.

Originalni švicarski biki. Na zveza živinorejskih organizacij je dobila v soboto 10. t. m. sedem plemenskih bikov iz Švice. Nabavljeni so bili s pomočjo znatne podpore od Kr. banske uprave v Ljubljani. Dodeljeni so bili sledečim selekcijskim edinicam: Dolina, Lakoš—Karca, Beltinci, Predanovci, Strukovci, Moravci in Vučja gomila. Importiran material je prvovrsten.

Konjerejska anketa radi določitev konjskih pasem v naši banovini je bila 12. t. m. v Mariboru. Zastopniki so bili vsi srezl v naši banovini. Anketo je vodil g. načelnik ing. Zidanšek, referat je pa imel g. ing. Wenko. Prisostvala sta tudi načelnik kmetijskega oddelka v Zagrebu in g. direktor Šteinhaus, starosta konjerejskih strokovnjakov v naši državi. Iz vseh referatov je bilo razvidno strem-

ljenje po lažjemu konjskemu tipu. Za večino srezov v banovini se je določil norik (pingavc) lahek tip. V srezu M. Sobota je dovoljena tudi reja „Noniusa“, toda zaenkrat še samo v okviru konjerejskih selekcij. društev. Drugače pa še ostanejo v naših srezih, v Ptuj, Maribor levi breg in v Medjimurju sedajni z importiranimi belgijci pokvarjeni konji, katere so proglasili na tej anketi za Medjimurca. Pri tej anketi smo vsaj to profitirali, da smo zvedeli, kje še imamo medjimurskega konja, katerega so proglasili vsi konjerejski strokovnjaki za izumrlega. In končni efekt je, da je volk sit, koza pa je ostala cela.

Tržne cene:

Zagreb. Na tedenski sejem dne 7. t. m. je bilo prignanih 6 bikov, 458 krav, 78 junic, 112 volov, 56 juncev, 164 telet, 881 konjev in žrebet, 788 svinj, 102 prasca. Cene so bile: Biki 3 50, krave za mesarske svrhe 3.25—3 60, krave klobasarice 2—2.40, junice za mesarske svrhe 3 25—4, junice za pleme komad 950—1200, voli I. razred 4 50—5, voli II. razred 3—4, bosanski voli 3, svinje pitane 9—9.50, svinje za pleme 7.50 do 8, prasci komad 120—160, konji par 5000—8000, žrebeta 1.500—2000, konji za klanje kg. 1.50, svinje sremeske zaklane 12 500—13, teleta živa 5 50—6, teleta zaklana 7—8 50.

Ptuj. Na ptujski živinski sejem je bilo prignanih 624 glav živine in sicer 250 konj, 147 krav, 77 telic, 126 volov, in 24 bikov. Kupčija je bila sorazmerno slaba, prodalo se je 263 glav. Cene so nekoliko padle in sicer se je prodajalo za kg. žive teže krave 2 3, telice 3—4, voli in biki istotako 3—4, konji po kakovosti od 650—3000. Prihodnji konjski in goveji

sejem bo 20. marca. Izredno dobro je bil založen tudi sejem za prašiče v sredo 7. marca t. l. Kupčija pa je bila slaba. Pripejanih je bilo 433 glav, prodanih pa 126. Cene so ostale neizpremenjene in sicer so prodajali prčutarji po 6.50—7, polmastne 7—8.50, za kg. žive teže, mrtve pa 9 Din za kg, prasci 6—12 tednov stari po kakovosti od 100—175 Din.

Zagreb. Deželni pridelki: detelja 50—55, otava 50—60, seno 40—45, slama za hranu 30—35, slama za stelju 25—30, za 100 kg. pri odjemu celega voza.

Novosadska blag. borza 10. t. m. Tendence stalna. Promet je bil slab. **Pšenica:** Baška okolica, Novi Sad, srednjebaška in sremska 101—103, okolica Sombor 100—102, gornjebaška in baška ladja Begej 102—104, baška potiska in slavonska 104—106, gornjebanatska 98—100, južnobanatska 97—99 Din.

Oves: baški, sremski 58—60, banatski 54—56, slavonski 52—54 Din.

Ječmen: baški sremski 71.50—75, pomladni 82—84.

Koruza: baška in sremska stara 81—82, stara okolica Sombor 82—83, baška, sremska nova 65—66, nova sušena 76—77.

Otrobi: baški, sremski 68—70, banatski 66—68.

Fižol: baški, sremski 120—122 50.

**! POZOR !
BICIKLISTI !**

**PONIKLANJE
STARIH BICIKLOV.**

**V ognju emajlirano
Din 70.—**

**GUSTAV DITTRICH
Murska Sobota.**

Ne JAPONSKA KOLESA

ampak moje
DUMPING CENE.

Pogoji so brezplačno na razpolago. Vsak si lahko nabavi po izrednih cenah dobro kolo.

HITITE DOKLER TRAJA ZALOGA !

Steyer-Waffen kolo	Din 1425
Puch model IV.	Din 1375
The Champion	Din 1285
Wittler	Din 1225
Kosmos Steyer	Din 1050
Brenabor	Din 985

Foto aparat AGFA BOX Din 100.—
Plošče AGFA ORTHOLICHT 6 1/2 x 9
Din 20.— 9x12, 32, 10|15, 45.
FILMI od 14 Din naprej

**Gornje cene veljajo le za kratek čas
in pod posebnimi pogoji.**

HITITE!

**ŠTIVAN ERNEST,
MURSKA SOBOTA.**

Izrežite ta oglas in ga prinesite s seboj, ali pa ga pošljite po pošti!